

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 40/21

Luksemburg, 17 marca 2021 r.

Wyrok w sprawie C-900/19

One Voice i Ligue pour la protection des oiseaux/Ministre de la Transition
écologique et solidaire

Państwo członkowskie nie może zezwolić na stosowanie metody chwytania ptactwa pociągającej za sobą przyłów, jeżeli może ona spowodować u danych gatunków uszkodzenia inne niż znikome

Tradycyjny charakter metody chwytania ptactwa, takiej jak polowanie z użyciem lepów, nie jest sam w sobie wystarczający do wykazania, że nie można jej zastąpić innym zadowalającym rozwiązaniem

Stowarzyszenia One Voice i Ligue pour la protection des oiseaux kwestionują stosowanie lepów do celów chwytania ptactwa. Zaskarżyły one do Conseil d'État (rady stanu, Francja) przepisy zezwalające na stosowanie lepów w niektórych francuskich departamentach¹. Na poparcie swoich skarg oba stowarzyszenia podniosły naruszenie przepisów dyrektywy ptasiej², a w szczególności art. 9 tej dyrektywy, który określa wymogi i warunki, na jakich właściwe organy mogą wprowadzić odstępstwa między innymi od zakazu polowania z użyciem lepów ustanowionego w art. 8 i załączniku IV lit. a) do tej dyrektywy.

W tych okolicznościach Conseil d'État zwróciła się do Trybunału z pytaniem o wykładnię tych przepisów dyrektywy ptasiej. W swoim wyroku Trybunał dokonał uściśleń dotyczących możliwości odstąpienia przez właściwe organy od ustanowionego w art. 8 tej dyrektywy zakazu niektórych metod chwytania ptactwa chronionego w ramach działalności łowieckiej.

Ocena Trybunału

W pierwszej kolejności Trybunał orzekł, że **art. 9 ust. 1 i 2 dyrektywy ptasiej należy interpretować w ten sposób, że tradycyjny charakter metody chwytania ptactwa nie jest sam w sobie wystarczający do wykazania, że nie można zastąpić tej metody innym zadowalającym rozwiązaniem w rozumieniu tego przepisu.**

Trybunał przypomniał bowiem przede wszystkim, że przy wprowadzaniu w życie przepisów stanowiących odstępstwo państwa członkowskie są zobowiązane zagwarantować, że każda interwencja dotycząca gatunków chronionych będzie podejmowana wyłącznie na podstawie decyzji zawierających precyzyjne i odpowiednie uzasadnienie, uwzględniające przyczyny, warunki i wymogi, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 dyrektywy ptasiej. W tym względzie uściślono, że uregulowanie krajowe stosujące system odstępstw nie spełnia przesłanek dotyczących obowiązku uzasadnienia, jeżeli zawiera jedynie wskazanie, że nie istnieje inne zadowalające rozwiązanie, i wskazanie to nie jest poparte szczegółowym uzasadnieniem opartym na najlepszej, odpowiedniej wiedzy naukowej.

Następnie Trybunał podkreślił, że **choć tradycyjne metody polowania mogą stanowić „rozsądne wykorzystywanie” dozwolone przez dyrektywę ptasią, to jednak utrzymanie**

¹ Chodzi o pięć rozporządzeń z dnia 24 września 2018 r. w sprawie stosowania lepów przeznaczonych do chwytania drozdów i kosów zwyczajnych w celu ich użycia jako wabików w niektórych francuskich departamentach (JORF z dnia 27 września 2018 r., teksty nr 10–13 i 15), a także o rozporządzenie z dnia 17 sierpnia 1989 r. w tej samej sprawie (JORF z dnia 13 września 1989 r., s. 11560).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. 2010, L 20, s. 7, zwana dalej „dyrektywą ptasią”).

tradycyjnej działalności nie może stanowić autonomicznego odstępstwa od systemu ochrony ustanowionego w tej dyrektywie.

Wreszcie Trybunał przypomniał, że w ramach weryfikacji przez właściwy organ braku innych zadowalających rozwiązań należy dokonać porównania różnych rozwiązań spełniających przesłanki systemu odstępstw w celu ustalenia tego, które wydaje się najbardziej zadowalające. W tym celu, ponieważ przy formułowaniu i wykonywaniu polityki Unii w niektórych dziedzinach Unia i państwa członkowskie w pełni uwzględniają, na podstawie art. 13 TFUE, wymogi dobrostanu zwierząt, zadowalający charakter rozwiązań alternatywnych należy oceniać w świetle racjonalnych opcji i najlepszych dostępnych technologii. Otóż Trybunał wskazał, że takie rozwiązania wydają się istnieć. Trybunał orzekł już bowiem, że hodowla i reprodukcja w niewoli gatunków chronionych, o ile okażą się możliwe, może stanowić inne zadowalające rozwiązanie, oraz że transport ptaków schwytych lub przetrzymywanych zgodnie z prawem stanowi również rozsądne wykorzystywanie. W tym względzie okoliczność, że hodowla i reprodukcja danych gatunków w niewoli nie są jeszcze wykonalne na dużą skalę na podstawie uregulowania krajowego, nie może sama w sobie podważyć znaczenia tych rozwiązań.

W drugiej kolejności Trybunał orzekł, że **art. 9 ust. 1 lit. c) dyrektywy ptasiej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które zezwala, w drodze odstępstwa od art. 8 tej dyrektywy, na metodę chwytania pociągającą za sobą przyłów, gdy przyłów ten, nawet w niewielkich ilościach i w ograniczonym czasie, może spowodować u gatunków niepożądanych, które zostały schwytane, uszkodzenia inne niż znikome.**

Trybunał przypomniał bowiem, że państwa członkowskie mogą odstąpić od zakazu określonych metod polowania między innymi pod warunkiem, że metody te pozwalają na chwytanie niektórych ptaków w sposób selektywny. W tym względzie Trybunał wyjaśnił, że aby dokonać oceny selektywności danej metody należy wziąć pod uwagę nie tylko warunki wykonywania tej metody i skalę przyłowu, jaki ona implikuje w odniesieniu do ptaków niepożądanych, lecz również jej ewentualny wpływ na gatunki schwytane pod kątem doznanych uszkodzeń.

Tak więc w ramach oceny selektywności nieśmiercionośnej metody chwytania, która pociąga za sobą przyłów, przesłanka selektywności może być spełniona tylko wówczas, gdy skala tego przyłowu jest ograniczona, to znaczy dotyczy jedynie bardzo ograniczonej liczby przypadkowo schwytanych okazów w ograniczonym czasie, oraz gdy okazy te można wypuścić bez uszkodzeń innych niż znikome. Tymczasem według Trybunału **jest bardzo prawdopodobne, z zastrzeżeniem ustaleń dokonanych ostatecznie przez Conseil d'État, że pomimo oczyszczania schwytane ptaki odnoszą nieodwracalne uszkodzenia, ponieważ z samej swej natury lepy mogą uszkadzać pióra wszystkich schwytanych ptaków.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106